

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช
ของนักเรียนจากครอบครัวเกษตรกรในอำเภอแม่เมาะ
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน   นางสาวนฤมล ธนัญไชย

ปริญญา   ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของนักเรียนจากครอบครัวเกษตรกร ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืช รวมทั้งศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของนักเรียนจากครอบครัวเกษตรกร ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนแม่เมาะวิทยาคม อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 343 คน ได้ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มหลายขั้นตอน จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของนักเรียนด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่ มีระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 77.90 รองลงมา มีระดับความรู้ความเข้าใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.40 และมีระดับความรู้ความเข้าใจมาก คิดเป็นร้อยละ 0.60 โดยทำคะแนนต่ำสุดได้ 4 คะแนน สูงสุด 40 คะแนน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 16.14 คะแนน

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.71) และมีพฤติกรรมในภาพรวมก่อนการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.66) พฤติกรรมในภาพรวมขณะการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.69) พฤติกรรมในภาพรวมหลังการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.56)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชกับพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของนักเรียนจากครอบครัวเกษตรกรในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความรู้ความเข้าใจในเรื่องการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมหลังการใช้สารเคมีปราบศัตรูพืชของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

Independent Study Title Knowledge, Understanding and Behaviors in Insecticide Usage of the Students' from Agricultural Families in Mae Ai District, Chiang Mai Province

Author Miss Nareumon Thanunchai

Degree Master of Arts (Man and Environment Management)

Independent Study Advisor Assoc.Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the level of knowledge and behavior of chemical usage including the relationships between knowledge and behavior. The sample group was 154 high school students from 343 students at Mae – Ai school, Mae – Ai District, Chiang Mai in which their families were agriculturists. The data were collected by the use of a set of questionnaires, and then, were analyzed with frequency distribution, percentage, arithmetic mean and standard deviation. The relationships between knowledge and behavior were analyzed with Pearson's Product Moment Correlation.

The results showed that :

1. Most of the sample group had medium level of knowledge
2. The behavior of chemical usage was at a appropriate level.
3. The knowledge of chemical usage was relevant to the behavior with a statistical significance at 0.05, and also significantly relevant to the behavior after chemical age.